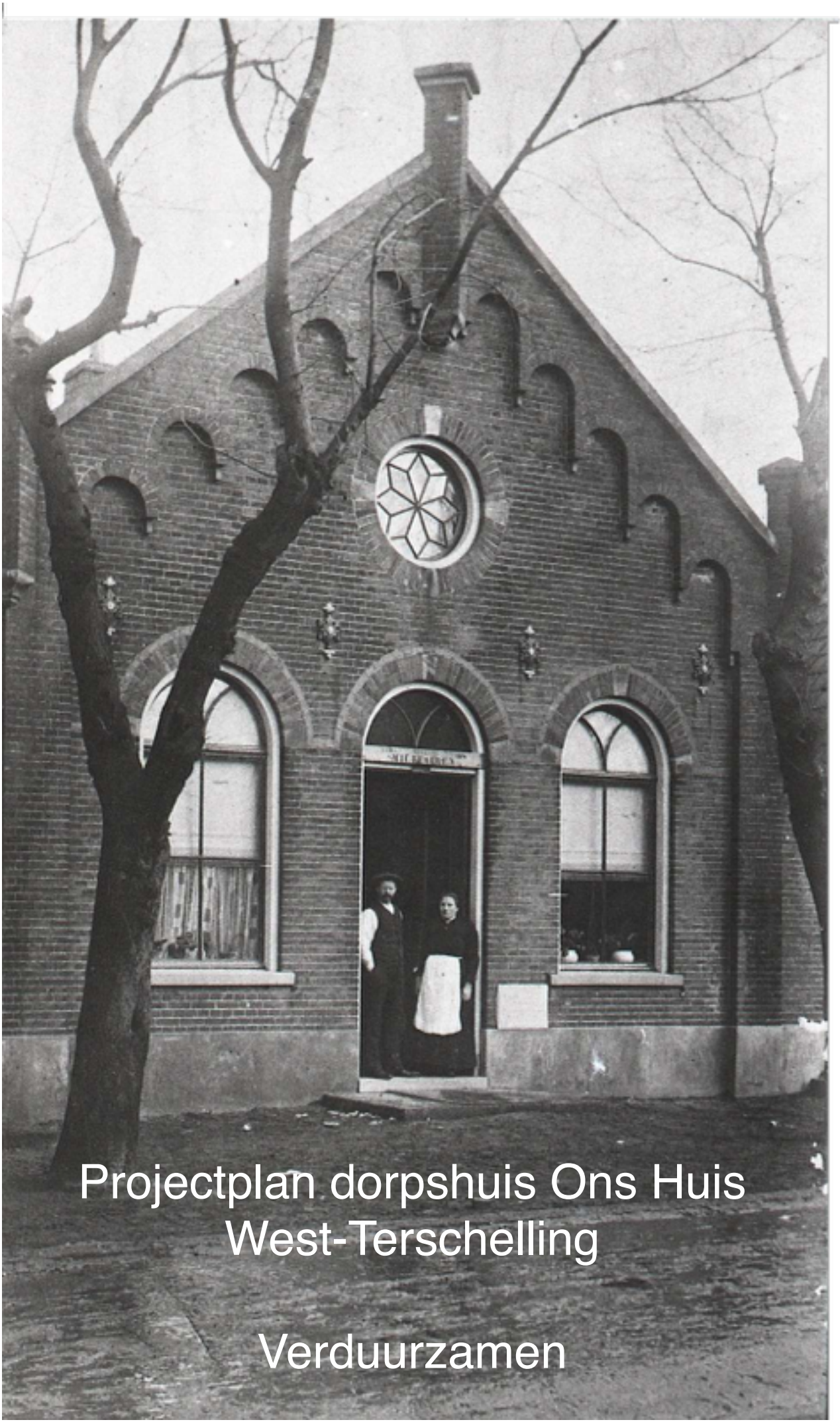

Projectplan dorpshuis Ons Huis West-Terschelling

Verduurzamen

Dorpshuis Ons Huis van West-Terschelling verduurzamen

INHOUD

- Aanbiedingsbrief 3

- Projectplan 5

- Wat gaat het kosten/dekkingsplan apart

Aan het Iepen Mienskipsfûns

Aanbiedingsbrief subsidie-aanvraag verduurzamen Ons Huis West-Terschelling

Wat willen we?

Het bestuur van de Vereniging Ons Huis heeft het plan opgevat het dorpshuis van West-Terschelling te gaan verduurzamen en zo van het gas af te kunnen.
Het adres van het dorpshuis is Torenstraat 42 - 8881BL West-Terschelling.

Wie zijn we?

De Vereniging Ons Huis is, zoals de naam zegt, een vereniging. Een vereniging heeft leden en dat zijn er bij ons ongeveer 220 gezinnen. Ze zijn tevens donateur. Elk jaar is er een vaste ledenvergadering, waarin het beleid wordt vastgelegd. Eventueel kan er, indien nodig, vaker vergaderd worden.
Er zijn vijf bestuursleden. De Vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder 40004334.
Uiteraard kent de Vereniging statuten en een reglement.
Het aantal vrijwilligers waar we over kunnen beschikken (bij bijvoorbeeld NL-DOET) is ongeveer 25.
We zijn aangesloten bij Doarpswurk Fryslân, de ondersteunende organisatie voor dorpshuizen in Friesland.
Er is een beheerder die de inpandige woning bewoont.
Het doel van de Vereniging is om met het dorpshuis een ontmoetingsplek te bieden voor de vele verenigingen, clubs enz. van het eiland. Maar ook voor feesten en partijen en wie maar zo'n plek nodig heeft.

Gezonde financiële basis

Het dorpshuis kent een gezonde financiële basis.
Er is ieder jaar een vast waarderingssubsidie van de Gemeente Terschelling.
Daarnaast levert de inpandige woning huur op van de beheerder. Als Vereniging kennen we een flink aantal leden/donateurs die jaarlijks geld doneren. En tenslotte wordt de zaal van het dorpshuis veelvuldig verhuurd. Hierbij hanteert het bestuur de regel dat een ieder gebruik moet kunnen maken van de zaal. Financiën mogen daarbij geen belemmering zijn.
Het gebouw is 100% eigendom van de Vereniging Ons Huis en schuldenvrij.

Contact

Als bestuur bemoeien we ons uiteraard allemaal met de plannen, maar één van de bestuursleden is hier specifiek mee belast.
Dat is:

Piet Lautenbach
Burg. van Heusdenweg 25
8881ED West-Terschelling
tel. 0562 442574
e-mail adres: harmapiet@kpnmail.nl

Projectplan dorpshuis Ons Huis van West-Terschelling
Verduurzamen en renoveren
juli 2024

Terschelling

Ongetwijfeld weet vrijwel iedereen waar Terschelling ligt, het middelste van de vijf wadden eilanden. West-Terschelling is het grootste dorp op het eiland met ongeveer 2.800 inwoners. Wanneer u met de boot vanuit Harlingen naar het eiland gaat, komt u aan in de haven van West-Terschelling. Een hele mooie aankomst in de noordelijkste haven van ons land. Het vervoer vindt al sinds 100 jaar plaats door Rederij Doeksen.
Terschelling leeft tegenwoordig van het toerisme, zo ook West-Terschelling. Vroeger waren de belangrijkste bronnen van inkomsten de visserij, de zeevaart (waaronder de walvisvaart), het loodswezen en de betonning.

Dorpshuis als ontmoetingsplaats

Het dorpshuis van West-Terschelling is eigendom van de Vereniging Ons Huis en is ontstaan in de tijd dat de west-terschellingers nog hoofdzakelijk leefden van activiteiten op zee. Maar daarover straks meer.
Op Terschelling is het verenigingsleven door de eeuwen heen altijd heel hecht en uitgebreid geweest, tot op de dag van vandaag. Vaak wordt er elders geklaagd dat het verenigingsleven sterk terugloopt, maar op Terschelling is dat nauwelijks te merken.

Openbare verkoping

Ons Huis functioneert daardoor als een echte ontmoetingsplek en speelt een belangrijke rol in het verenigingsleven van de west-terschellingers. Vele verenigingen hebben er hun vaste avonden. Er worden heel wat vergaderingen gehouden, muziek gemaakt, gezongen en voorstellingsavonden gegeven. En: filmvoorstellingen gehouden, cursussen, voorlichtingsbijeenkomsten, bewegingsoefeningen en noem maar op. Oerol huurt het ieder jaar een dag of tien, de Berenloop (marathon) van Terschelling vindt plaats vanuit de zaal, er zijn filmfestivals. 's Zomers zijn er kindervoorstellingen en onderneemt de beheerder allerlei evenementen voor jeugdigen enz. Regelmatig zijn er huurders ‘van de wal’ te vinden.
Er is veel vraag naar gebruik van de zaal. Gebruikers willen de zaal ook in de toekomst graag blijven kunnen huren. Als bestuur willen wij dat uiteraard ook.
In voorkomende gevallen wordt er samengewerkt met horeca-bedrijven van West-Terschelling.
Voor hand- en spandiensten (klussen als bij NL-Doet en bij buffetbezetting) kunnen we beschikken over een 25-tal vrijwilligers.
Omdat het dorpshuis voor iedereen toegankelijk moet zijn, zijn alle drempels verwijderd. Ook rolstoelen en scootmobiels komen probleemloos binnen. De huurprijs van de zaal mag ook voor niemand een belemmering zijn. We hanteren lage tarieven, waarvan in voorkomende gevallen kan worden afgeweken.

Sinds 1895

Het dorpshuis is eigendom van de Vereniging Ons Huis. De statuten zijn vastgelegd op 5 april 1895. De vereniging ging voortvarend van start door nog datzelfde jaar een gemeenschapsgebouw, of dorpshuis, neer te laten zetten. Het gebouw heeft nog steeds dezelfde functie, en is daarmee wellicht het oudste dorpshuis van Friesland. Er zijn bouwkundige aanpassingen geweest, maar het ziet er in grote lijnen nog steeds hetzelfde uit.
Het dorpshuis kent vanaf de bouw in 1895 een inpandige woning voor de beheerder, die voor orde en netheid in en rond het gebouw zorgt en de afspraken met de gebruikers/huurders regelt. De beheerder verzorgt ook het buffet, waar drankjes en eventueel hapjes te krijgen zijn.
De voorgevel betreft een karakteristieke eilander voorgevel en is een ontwerp van de eilander aannemer Daalder. Er staan een vijftal gebouwen op het eiland met dezelfde karakteristieke uitstraling (allemaal van de tweede helft 19e eeuw), waaronder het 'Wakend Oog' aan de haven van West-Terschelling en de kerk van Midsland. De gebouwen zijn direct te herkennen door terugkerende elementen.

Aanvankelijk begonnen de statuten met: 'Vereeniging tot bevordering van Christelijke belangen'. Het heeft echter nooit aan een kerk behoord. Het geld is opgebracht door welgestelde inwoners van West-Terschelling, aangevuld met een soort van subsidies.
Eén van de redenen om een gemeenschapsruimte te bouwen was de zorg om het hoge alcoholgebruik op West-Terschelling, waar in die periode veel zeelui en visserlui woonden. Zaterdags kregen ze hun weekloon uitbetaald en velen gingen daarmee als eerste naar de kroeg, met voor de meesten minder plezierige gevolgen. Vaak werd het loon in een horeca-gelegenheid uitbetaald.

Het was een aantal inwoners een doorn in het oog. Maar hoe kon je dit voorkomen? Door ze een alternatief te bieden. En dat gebeurde in Ons Huis. Er werden gezellige bijeenkomsten gehouden, cursussen gegeven enz. Eén van de cursussen was het splitsen en knopen van touwwerken, op zaterdagavond voor met name jonge mannen (in de toenmalige statuten staat: om te voorkomen dat jonge mensen op het verkeerde pad terechtkomen). Splitsen en knopen was in de toenmalige scheepvaart en visserij van groot belang, en is dat in de zeilvaart nog.
Deze cursus wordt tot op de dag van vandaag gegeven. In de loop der tijd zijn de 'Christelijke belangen' uit de statuten verdwenen en vormt het gebouw een dorpshuis en ontmoetingsplek voor alle inwoners van West-Terschelling. En ook instanties 'vanbuitenaf' kunnen de zaal huren.

Eigendom van de gemeenschap

Een Vereniging heeft leden/donateurs, zo ook de Vereniging Ons Huis. Door de historie heen zijn dat er meestal tussen de 200 en de 300 geweest. Op dit moment zijn er 220 gezinnen lid/donateur. Ze vormen voor het dorpshuis een stevige basis in de gemeenschap van West-Terschelling. Deze leden hebben inspraak op het beleid. Op ledenvergaderingen waren/zijn over het algemeen een 25tal leden/donateurs aanwezig.
Het dorpshuis Ons Huis functioneert al bijna 130 jaar op dezelfde manier.
Op dit moment zien we langzaam een vergrijzing van het ledenbestand. Hier en daar navragen leert dat veel inwoners niet (meer) op de hoogte zijn van de vereniging-constructie met leden/donateurs. Met een huis aan huis actie in combinatie met een mooie folder over de historie van het dorpshuis verwachten we het leden/donateurs aantal flink te verhogen en zo nog steviger in de samenleving te staan. Tegelijk willen we hiermee bereiken dat ook jongeren de weg naar het dorpshuis weer meer weten te vinden.
Gezamenlijk verantwoordelijk voor een springlevende 130 jaar oude vereniging.

Verduurzamen en verbouwen

De Gemeente Terschelling heeft duurzaamheid hoog in het vaandel staan. Van de Gemeente kwam het verzoek om een energie-scan van het dorpshuis te laten maken. In februari 2020 is dat uitgevoerd door W2N uit Drachten. Uit die scan bleek dat het gebouw aan alle kanten energie lekte: door de vloer, door de wanden, door de ramen, via het plafond en door het dak.
Door corona heeft de plan-ontwikkeling enkele jaren stil gelegen.
De energieprijzen zijn in die periode erg instabiel geworden en stijgen de laatste jaren fors.
Op basis van de energiescan is duidelijk geworden dat het heel belangrijk is verregaande isolatiemaatregelen te nemen en om het gebouw te gaan verduurzamen.
Tegelijk merken we bij de gebruikers dat, ondanks het vele gebruik, de zaal een modernere uitstraling dient te krijgen.
En, wanneer het gebouw met het verduurzamen toch stevig wordt aangepakt, ligt het voor de hand de ruimte opnieuw in te richten en te renoveren.

Stilstaan is geen optie

Nu is er nog volop reuring in het dorpshuis. Gaan we achteroverleunen en afwachten, vrezen we, gezien de ontwikkelingen van de laatste jaren, dat de verwarmingskosten fors hoger gaan worden. Bovendien: over een beperkt aantal jaren is het de bedoeling dat we van het gas af zijn, waar we ons graag op voorbereiden. Ook volgens het Klimaatakkoord moeten wij de komende jaren ons gebouw verduurzamen. Doen we niets dan betekent het waarschijnlijk op termijn de doodsteek voor het dorpshuis. En daarmee zou een belangrijke ontmoetingsplek voor eilanders verdwijnen.
Om de grote vraag naar het dorpshuis in de toekomst veilig te stellen is verduurzamen met daarna een renovatie nodig.

Energie nu

Sinds 2012 liggen er een veertigtal zonnepanelen op het dak van het dorpshuis. Dat is al gedaan. We betrekken onze aanvullende energie via het coöperatieve Terschelling Energie bij de coöperatie Energie vanOns.

Plannen

Als bestuur hebben we besloten dat we alles in één keer goed willen doen en hebben we twee plannen opgesteld:
1. verduurzamen gebouw + installaties om van het gas af te kunnen,
2. renovatie dorpshuis, bestaande uit restaureren voorgevel en moderniseren en opnieuw inrichting van de zaal

Bij uw organisatie willen we vragen om een bijdrage voor punt 1.

1. Verduurzamen gebouw

1a. Isoleren/verduurzamen van het gebouw op basis van de energiescan.
Aan de binnenkant van de muren komt een dikke laag isolatie en een nieuwe binnenwand. De huidige ramen zijn van dubbelglas, maar een jaar of 40 oud. Die worden, met kozijnen, allemaal vervangen. Ze worden voorzien van screens vanwege privacy van de buren. Ze voldoen daarna aan de nieuwste U waarden.
De vloer wordt er helemaal uitgebroken en er komt een nieuwe vloer in met vloerverwarming.
Om dit te realiseren moet de garderoberuimte en het buffet verwijderd worden en opnieuw geplaatst. Ook het vergaderzaaltje krijgt een nieuwe vloer, nieuw raam en isolatie van de wanden. Bovenop het plafond van de zaal is in het kader van NL-DOET een dikke laag isolatiemateriaal gelegd door een aantal vrijwilligers. Een stuk dak moet nog geïsoleerd.

Met de verbouwing en verduurzaming worden bestaande vochtproblemen en lekkages opgelost, koude-bruggen verdwijnen, ventilatie verbeterd. Het levert een forse besparing van de verwarmingskosten op.

1b. Installaties
In de vloer van het gebouw komt vloerverwarming. Deze wordt straks gevoed door een warmtepomp die de energie krijgt van de 40 zonnepanelen op het dak. Het aantal zonnepanelen wordt uitgebreid. Dit voorziet de zaal van de basistemperatuur. Aanvullende warmte wordt geleverd door convector radiatoren. Ook gevoed door de warmtepomp. Warmwatervoorziening vindt plaats middels bufferen.
Uiteraard wordt het gebouw met LED verlichting verlicht.

1c.
Van het gas af
Na het uitvoeren van alle werkzaamheden gaan we uiteindelijk van het gas af. Hierna verwachten we helemaal toekomstbestendig te zijn en te voldoen aan het Klimaatakkoord.

Uitvoering

We zijn er nadrukkelijk van uitgegaan om alle onderdelen van het werk dat voortvloeit uit het plan door Terschellinger bedrijven te laten uitvoeren. Als we de uitvoering zoveel mogelijk binnen de Terschellinger samenleving houden, zijn de lijntjes kort en is samenwerking het gemakkelijkst. Het werkt ook heel verbindend binnen de eilander gemeenschap. Bovendien profiteert de eilander gemeenschap op deze manier optimaal van een goede gemeenschapsruimte.
Met de eilander bedrijven hebben we afspraken gemaakt over welke onderdelen we door vrijwilligers kunnen laten doen. Gaandeweg de werkzaamheden bekijken we dit en pakken het op.

Er is een eilander bouwkundige ingeschakeld om tekeningen te maken, vergunningen aan te vragen, een asbest-verklaring op te laten stellen, offertes uit te laten brengen enz. Deze bouwkundige begeleid het hele bouwproces en heeft de regie bij het aansturen van de diverse eilander partijen.
Voor een moderne en aantrekkelijke inrichting hebben we een eilander binnenhuisarchitecte in de arm genomen, die voor de inrichting eilander bedrijven inschakelt.

We hebben de offertes gezocht bij een eilander bouwbedrijf, installateur en schilder. De installateur heeft een jaar of tien geleden ook gezorgd voor de zonnepanelen en de zonnecollector op het dak. Hij kent de situatie dus.

Planning

Onze planning is herfst 2024 de voorgevel aan te pakken. Na de eilander marathon ‘De Berenloop’ begin november gaan we met de verduurzaming bezig en daarna

wordt het gebouw opnieuw ingericht. Dat zal februari/maart 2025 zijn. Voor de vele eilander gebruikers regelen we vervangend onderdak voor die periode.

Het dorpshuis tijdens de mobilisatie voor de Tweede Wereldoorlog